

1997-07-01

เพชรชมพู : บัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์รุ่นแรกของจุฬาฯ สมาน บุณยรัตพันธุ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

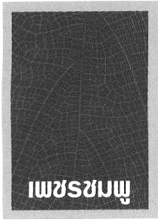
Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

(1997) "เพชรชมพู : บัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์รุ่นแรกของจุฬาฯ สมาน บุณยรัตพันธุ์," *Jamjuree Journal*: Vol. 1: Iss. 2, Article 10.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol1/iss2/10>

This News Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

สมาน บุณยรัตพันธุ์

บัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์รุ่นแรกของจุฬาฯ

1 วันวันสถาปนาจุฬาฯ ครบรอบ ๘๐ ปี ซึ่งผ่านไปเมื่อเร็วๆ นี้ที่ศาลาพระคущะฐิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชปฏิสันถารอยู่ด้วยนานเป็นพิเศษ ซึ่งทราบต่อมาว่าบุคคลท่านนี้คือคุณสมาน บุณยรัตพันธุ์ วิศวกรรมการศาสตรบัณฑิต (ไฟฟ้า) รุ่นที่ ๑ ของจุฬาฯ โดยท่านสำเร็จการศึกษาเมื่อ ๒๑ เมษายน ๒๔๗๗ และจะอายุครบ ๙๑ ปี ในเดือนตุลาคมนี้ อาจารย์สมานเป็นบุตรของพระสุภูมิวิจิตร และนางถ้วน บุณยรัตพันธุ์ โดยได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยา และปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากผลงานดีเด่นคือ เป็นผู้ประดิษฐ์คิดค้นโทรทัศน์พิกษาไทยและภาษาอังกฤษให้อยู่ในเครื่องเดียวกันได้เป็นผลสำเร็จครั้งแรก

“ท่านอธิการบดีเขียนฉายที่รักตั้งแต่คุณพ่อเขียนวันได้จากไปบรรดาท่านที่เหลือก็ได้ติดตามไปที่ละคนสองคน คงเหลือแต่ลุงคนเดียว ไปไหนมาไหนไม่สะดวก (อายุ ๙๐ ปี) ยืนเดินต้องถือไม้เท้ากันล้ม เมื่อได้รับหนังสือเชิญจากจุฬาฯ ให้ไปเฝ้าสมเด็จพระเทพฯ ก็ตั้งใจจะไปชมสถานที่เก่า เมื่อครั้งกระโน้นมีตึกใหญ่ตึกเดียว เป็นที่เรียนของคุณะวิศวกรรมฯ และรัฐศาสตร์ นอกจากนั้นเป็นบริเวณกว้างใหญ่เป็นทุ่งหญ้าต้นจามจุรีรื่องน้ำชาวบ้านนำวัวควายมาเลี้ยง” จากข้อความที่อาจารย์สมานมีไปถึงอธิการบดีจุฬาฯ ได้บรรยายบรรยากาศอันสดใสของท้องทุ่ง

และต้นจามจุรีเมื่อ ๗๐ กว่าปีที่แล้ว อาจารย์สมาน ยังได้เล่าถึงกรมหลวงสงขลา นครินทร์ว่า ทรงเอาพระทัยใส่ให้นักเรียนจุฬาฯ สมัยนั้นมาก จะคอยดูหากขาดครูก็จะสอนเองทันทีในวิชาภาษาอังกฤษทั้งที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ นอกจากนี้ยังพานักเรียนไปชมพระราชวัง และออกไปทัศนศึกษา วัดวังต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้

ภาพเหตุการณ์เมื่อครั้งเรียนอยู่ที่จุฬาฯ ได้ถูกถ่ายทอดออกมาจากภาพความทรงจำอันแจ่มชัดแม้วันเวลาจะล่วงเลยมานานหลายสิบปี อาจารย์สมานเล่าว่า การเข้าศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ในสมัยนั้นมีสวัสดิการดีมากแทบจะเรียกว่าต้องจ้างให้เรียนเพราะผู้คนสมัยนั้นนิยมที่จะไปประกอบกิจการงานอาชีพมากกว่าเรียนต่อ การเรียนที่จุฬาฯ จึงมีทั้งหอพักทุนการศึกษา และเงินเดือนประจำให้อีกเดือนละ ๑๕ บาท

บัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ รุ่น ๑ มีเพียง ๑๓ คนเท่านั้น จึงเป็นที่น่าภาคภูมิใจยิ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา เพราะคุณอาจารย์ที่สอนล้วนเป็นชาวต่างประเทศ ทั้งสิ้นจดเลคเชอร์เป็นภาษาอังกฤษเรียนเป็นภาษาอังกฤษทำข้อสอบ รายงานทุกอย่างเป็นภาษาอังกฤษหมด ขนาดคนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากอังกฤษอเมริกา ยังต้องเป็นลูกมือของโปรเฟสเซอร์เหล่านี้คอยหยิบอุปกรณ์การสอนส่งให้อาจารย์เล่าว่าเนื่องจากเป็นคนชอบสนุกและสนุกสนานไปตามวัยการเรียนจึงอยู่ในระดับพอผ่านเสมอมา แต่ความรอบรู้จากสิ่งที่แสวงหาในห้องเรียน ทำให้อาจารย์

สามารถประกอบการงานประสบความสำเร็จสูงสุดในตำแหน่งหน้าที่การงานทั้งที่กรมไปรษณีย์โทรเลขและราชทัณฑ์ยศสมามคม รวมทั้งเคยเดินทางไปศึกษาเพิ่มเติมด้านช่างวิทยุและโทรทัศน์ที่สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

การมีสุขภาพที่เป็นเลิศทั้งกายและใจของอาจารย์สมานนี้มาจากการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอด้วยกีฬาประเภทต่างๆ เช่น เทนนิส แบดมินตัน กอล์ฟ ด้วยวัยย่าง ๙๑ ปีนี้ อาจารย์สมานยังมีสายตาดีเยี่ยม ความทรงจำเป็นเลิศ การเดินคล่องแคล่วเท่าคนอายุ ๓๐-๔๐ ปี ไม่เคยรับประทานยาใดๆ ทั้งสิ้นไม่เคยป่วยเป็นโรคอะไรนอกจากสุขภาพกายดีเยี่ยมแล้วอาจารย์สมานยังเป็นผู้อาวุโสที่มีสุขภาพจิตดีมีอารมณ์ขันสร้างความประทับใจแก่ทุกคนที่ใกล้ชิด คติพจน์ประจำใจซึ่งใช้อบรมบุตรหลานและตัวเองตลอดมาคือการมีกตัญญูซึ่งเป็นเครื่องหมายของคนดี มีคารวะคือเคารพ อ่อนโยน ใจดี ใจดีทำอะไรใครบอก ออกปากขออนุญาต ผู้ดียอมไม่แสดงอาการโกรธให้คนเห็น และอาจารย์ยึดหลักว่าอวดรู้สารพัดเป็นสมบัติของคนโง่ อวดโก้ (ข้าวของ) เป็นสมบัติของคนจน เราหวังว่าเพชรชมพูเมื่อนี้จะอยู่ส่องประกายแสงเพิ่มความงามเป็นตัวอย่างของอนุชนรุ่นหลังอีกตราบนานเท่านาน